

Μὲ ὄραμα τὴν αἰωνιότητα

/ Γνώμες

- Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος

Ένας νέος πλησιάζει τὸν Κύριο καὶ τὸν ρωτᾷ με ἐνδιαφέρον: «τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;» (Ματθ., ιθ' 16), ὅπως ἀκοῦμε στὸ Εὐαγγέλιο τῆς IB' Κυριακῆς Ματθαίου (ιθ' 16-24).

Ὁ Χρυσόστομος ἐρμηνεύει ὡς γνήσιο τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ συγκεκριμένου νέου, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν νομικὸ πού «ἐκπειράζει» τὸν Κύριο καὶ μοιάζει νὰ τὸν εἰρωνεύεται (Λουκ., ι' 25). Τὸ ὅτι τὸν ἀποκαλεῖ ἀγαθὸ διδάσκαλο δὲν ἐνοχλεῖ τὸν Κύριο, ὁ Ὅποιος πάντως τοῦ τονίζει ὅτι «...οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός». Καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος, πού ἀναφέρεται στὸ ἴδιο γεγονός, σημειώνει ὅτι «ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν.» (Μάρκ., ι' 21).

Δὲν εἶναι, πράγματι, σύνηθες νὰ ἔχη ἓνας νέος προοπτικὴ αἰωνιότητος καὶ νὰ διατυπώσῃ τὴν «ἀγωνία» του γιὰ τὸ πῶς θὰ κερδίσῃ τὴν αἰώνιο ζωὴ. Ἄλλα ζητήματα ἀπασχολοῦν τοὺς νέους, πιὸ ρηχὰ καὶ πιὸ πεζά. Ὁ Κύριος, λοιπόν, ὡς διδάσκαλος, ὅπως τὸν θεωρεῖ ὁ νέος, σπεύδει νὰ ἀξιοποιήσῃ τό «μεταφυσικό» του

ένδιαφέρον καὶ νὰ τὸν συμβουλευσῇ: «τήρησον τὰς ἐντολάς, εἰ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν.» (Ματθ., ιθ' 17), τὴν αἰώνιο ζωὴν, τὴν μόνη ἀληθινή.

Ὁ νέος, ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ κρατᾷ ἀμείωτο τὸ ένδιαφέρον του καὶ νὰ ὑπολογίζῃ στὴν καθοδήγησιν τοῦ «ἀγαθοῦ δασκάλου», τὸν ρωτᾷ «ποίας»; Ποιές ἐντολές νὰ τηρήσῃ ἀπὸ τὶς ἑκατοντάδες ποὺ διέθετε ὁ μωσαϊκὸς νόμος; Στὴν ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου, ἐπισημαίνεται καὶ πάλιν ἀπὸ τοὺς ἐρμηνευτὰς Πατέρες, δίνεται ἔμφασις στὶς κοινωνικὰς ἀρετὰς, ξεκινῶντας ἀπὸ τὶς πρὸ μικρὰς καὶ ἀπὸ τὸ τί δὲν θὰ πρέπει νὰ κάνῃ («οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις»), καὶ πηγαίνοντας κλιμακωτὰ στὶς περισσότερες κοινωνικὰς καὶ στὸ τί θὰ πρέπει νὰ κάνῃ: «τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.» (Ματθ., ιθ' 18-19).

Οἱ παραπάνω ἀρετὰς εἶναι ένδεικτικὰς τῶν «πρέπει» καὶ τῶν «δὲν πρέπει». Ἡ ἀποφυγὴ φόνου, μοιχείας, κλοπῆς ἢ ψευδομαρτυρίας ἀποτελεῖ τὴν βάση γιὰ τὴν οἰκοδόμησιν μιᾶς σχέσεως ἐμπιστοσύνης μετὰ τὸν συνάνθρωπο, ένῳ ἢ τιμῇ πρὸς τὴν οἰκογένεια καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον εἶναι κορυφαῖες ἀρετὰς.

Νὰ θυμίσουμε ὅτι ἡ ἐντολὴ «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν» δὲν ὑπῆρχε στὸν παλαιὸ νόμο. Ἡ «ἀντίστοιχη» ἦταν «οὐκ ἐπιθυμήσεις πάντα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστίν.», ποὺ δὲν κάνει εὐθέως λόγο γιὰ ἀγάπην. Ἡ προτροπὴ «ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου» καὶ ἡ «δευτέρα ὁμοία» «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν» ἀποτελοῦν τὴν κορυφαία σταυρικὴ ἐντολὴ τοῦ Εὐαγγελίου: Ἀγάπη ποὺ ἀντλεῖται ἀπὸ τὴν πηγὴν, τὸν Θεό, καὶ ἐκτείνεται πρὸς τὸν συνάνθρωπο -ἀπὸ τὴν τομὴν των σχηματίζεται σταυρός. «Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι.» (Μάρκ., ιβ' 28).

Εἶναι φανερόν ὅτι ὁ Κύριος ρίχνει τὸ βάρος σ' αὐτὴν τὴν ἐντολήν, «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν», διότι, ὡς παντογνώστης ποὺ εἶναι, γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ὁ νέος στὸ σημεῖο αὐτὸ ὑστερεῖ καὶ θέλει νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ διαπιστώσῃ τὴν δυσκολίαν του, μήπως καὶ τὴν ἀντιπαρέλθῃ.

Πράγματι, ὁ νέος, διαπιστώνει ὅτι ὅλες τὶς ἐντολὰς τοῦ παλαιοῦ νόμου τὶς ἔχει -πρὸς τιμὴν του- τηρήσει «ἐκ νεότητός του». Ἐν τούτοις, νοιώθει ὅτι χρειάζεται νὰ κάνῃ κάτι παραπάνω καὶ ῥωτάει. «Τί ἔτι ὑστερῶ;» (Ματθ., ιθ' 21).

Ἐπειδὴ, φαίνεται, ὑστερεῖ στὴν ἐφαρμογὴ τῆς καινῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, γι' αὐτό, ἡ συμβουλὴ τοῦ Κυρίου: «εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρόν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι.» τὸν ἔκανε νὰ ἀπέλθῃ «λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.» (Ματθ., ιθ' 21-22). Δὲν ἦταν διατεθειμένος νὰ θυσιάσῃ τὰ πλούτη του γιὰ

τοὺς πτωχοὺς.

Μὴν σπεύδουμε νὰ κακοχαρακτηρίσουμε τὸν κατὰ τ' ἄλλα συμπαθῆ αὐτὸν νέο γιὰ τὴν «τελική» του στάση, παρὰ τὴν ἀρχικὴ του ἐπιθυμία. Προτιμώτερο εἶναι νὰ ἀναρωτηθοῦμε μήπως καὶ ἐμεῖς ὅλοι ὑστεροῦμε στὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης, διότι κάποιο δικό μας πάθος μᾶς κρατάει δεσμίους καὶ μᾶς ἐμποδίζει νὰ γίνουμε «τέλειοι», ὁλοκληρωμένοι κατὰ Χριστόν.

Μήπως λατρεύουμε καὶ μεῖς τὸν χρυσὸ παρὰ τὸν Χριστό; Μήπως προστρέχουμε στοὺς κάθε λογῆς ἐπιγείους «θεοὺς» καὶ «σωτῆρες» γιὰ στήριξη καὶ βοήθεια, ξεχνῶντας τὸν μόνο Παντοδύναμο Σωτῆρα Χριστό; Μήπως τὰ πλούτη, οἱ δόξες καὶ οἱ ἡδονὲς τοῦ κόσμου τούτου μᾶς παρασύρουν καὶ μᾶς κάνουν νὰ λησμονοῦμε ὅτι στόχος μας εἶναι νὰ κατακτήσουμε τὴν αἰωνία ζωὴ, ποὺ ἐπιθυμοῦσε καὶ ὁ νέος τοῦ Εὐαγγελίου; Μήπως;... Μήπως;...

Ὁ Κύριός μας καὶ Θεός μας, «ὁ ἐτάζων νεφροὺς καὶ καρδίας», ὡς ψυχογνώστης ποὺ εἶναι, διαβλέπει τὴν δυσκολία τοῦ καθενός μας νὰ εἰσέλθῃ στὴν βασιλεία Του, ἐξ αἰτίας τοῦ ξεχωριστοῦ του πάθους. Εἰδικὰ ὅμως γιὰ τοὺς πλουσίους, σὰν τὸν νέο τοῦ Εὐαγγελίου, διαπιστώνει: «...εὐκοπώτερόν (=εὐκολώτερο) ἔστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.»

Στὴν ἀπορία τῶν μαθητῶν «τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;» ὁ Κύριος ἀπαντᾷ μὲ νόημα: «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν.» (Ματθ., ιθ' 24-26), γιὰ νὰ δηλώσῃ ὅτι στὴν πραγματικότητα μόνον ὁ ἀγαθὸς Θεὸς μπορεῖ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ὑστερεῖ ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὶς ἀδυναμίες του.

Ἔτσι, ὁ Κύριος ἀπαντᾷ στοὺς μαθητές Του ποὺ ἐκφράζουν τὴν ἀντίληψη ὅτι ὁ πλούσιος, ἀφοῦ ἔχει ἀγαθὰ, εἶναι εὐλογημένος ἀπὸ τὸν Θεό, βάζοντας τὰ πράγματα στὴν σωστὴ των θέση. Ἡ εὐλογία παραμένει γιὰ τὸν πλούσιο, ὅταν ἐκεῖνος καὶ τὰ ἀγαθὰ ἀποκτάει μὲ τίμιο τρόπο καὶ τὰ διαχειρίζεται ὀρθά, ὥστε νὰ μὴν σπαταλῶνται, ἀλλὰ νὰ προσφέρονται ἐπ' ἀγαθῷ, γιὰ τὴν βοήθεια τῶν ἀναγκασμένων ἀδελφῶν. Σὲ διαφορετικὴ περίπτωσι, ἡ εὐλογία χάνεται!

Γι' αὐτὸ συμβουλεύει τὸν νέο: «Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν τῷ οὐρανῷ», γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ βρῇ τὸν δρόμο πρὸς τὴν μόνη ἀληθινὴ ζωὴ, ποὺ ἀναζητοῦσε. Φανταστῆτε, ὁ Κύριος τοῦ προσφέρει τὴν δυνατότητα νὰ ἀποκτήσῃ θησαυρὸ στὸν οὐρανὸ καὶ ἐκεῖνος προτιμᾷ τὰ ἀγαθὰ στὴν γῆ! Πῶς μπορεῖ νὰ συγκριθῇ ἓνας οὐράνιος θησαυρὸς μὲ τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ, ὅσο πολλὰ καὶ ἂν ἦταν; Καὶ ὅμως! Ὁ δυστυχὴς νέος δυσκολεύεται νὰ ἀπαγκιστρωθῇ ἀπ' αὐτὰ καὶ νὰ βρῇ τὴν λύτρωσή του.

Ὁ Κύριος, ὅμως, δὲν μᾶς ἀφήνει χωρὶς ἐλπίδα. Ναὶ μὲν εἶναι δύσκολο νὰ σωθῇ

κάποιος ἀνθρωπίνως, ἀλλὰ ἡ σωτηρία του δὲν εἶναι ἀκατόρθωτη γιὰ τὸν Θεό. Αὐτὸ ἔλειπε! Ἐκεῖνος θυσιάστηκε γιὰ τὴν δική μας σωτηρία καὶ μᾶς τὴν προσφέρει ἀπλόχερα.

Συνεπῶς, χρειάζεται νὰ κάνουμε καὶ μεῖς μιὰ ἥρωϊκὴ προσπάθεια νὰ ἐγκαταλείψουμε τὰ δεσμά μας, τὴν φιλαυτία, τὴν φιλαργυρία, τὴν φιλοδοξία καὶ ὅλα τὰ συμπαρομαρτοῦντα. Ἐὰν τὸ κατορθώσουμε, θὰ κερδίσουμε τὴν ἐλευθερία μας καὶ μαζὶ θησαυρὸ στὸν οὐρανό, τὴν αἰώνια ζωή, τὴν ὁποία κατὰ βάθος ποθοῦμε νὰ ἀποκτήσουμε, σὰν τὸν νέο ποὺ τὴν ἐπιζητοῦσε διακαῶς: «τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;» (Ματθ., ιθ' 16)!

Ἄς δείξουμε τούλάχιστον προθυμία νὰ ἀγωνιστοῦμε γιὰ ἓνα τόσο μεγάλο ἀγαθὸ καὶ τότε Ἐκεῖνος θὰ κάνη τὰ ἀδύνατα δυνατὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν πόθο μας γιὰ τὴν ἀπόκτησή του! Ἀμήν! Γένοιτο!

Πηγές:

-Ἡ Καινὴ Διαθήκη, Τὸ πρωτότυπο κείμενο μὲ νεοελληνικὴ μετάφραση, Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ᾿Εκδοση Ι', Ἀθήνα 2011.

.-Ἀγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ἄπαντα τὰ ἔργα, Πατερικὲς ἐκδόσεις «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» (ΕΠΕ), ᾿Εκδ. οἶκος «Τὸ Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 1990, τόμος 11Α, ᾿Υπόμνημα στὸν Εὐαγγελιστὴ Ματθαῖο, ὁμιλία ΞΓ', σελίδες 208-233.

- Ἀγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Ὅμιλίες Ε', Κυριακοδρόμιο Β', μτφ-ἐπιμέλεια, Πέτρου Μπότση, Ἀθήνα 2013.

Πηγή: pemptousia.gr